

MÄLUMÄNG nr4 KÜSIMUSED (VALMER)

1. Millise sõna võttis kasutusele J. Jannsen Eesti rahva omanimetusena?
2. Kellest sai 1917 a. esimene Eestimaa kubermangukomissaar?
3. Milline Eesti kutseline teater korraldab väga harva suvelavastusi väljaspool oma teatrimaja, ent tegi seda siiski pärast mitmeaastast pausi möödunud suvel?
4. Kes on see Võrust pärit Draamateatri näitlejanna, kes on üles astunud muuhulgas telesarjades Kälimehed ja Kelgukoerad ning olnud korduvalt Eesti teatri aastaauhinna nominent parimate naisnäitlejate seas?
5. Nimeta linn kus asub puuhalgudest kuusk?

6. Nimeta 4 Eesti linna, mille territooriumil paikneb rohkem kui 1 reisirongipeatus.
7. Kes kuulutas esimesena välja jõulurahu ?

8. 31. detsembri keskööl helistatakse budistlikes templites 108 korda gonge, et peletada minema 108 inimlikku mürkust ja häda. Kui kellakõmin raugab, on jaapanlastel kombeks teha veel midagi, mis kohe kindlasti vaimud pakku ajab. Mida teevad jaapanlased?

9. Mida tavatut müüvad kanadalased Hiinasse. Mida ?

10. Millest Päike koosneb?

11. Mis neid seob: Kaido Ole, Marge Monko, Kris Lemsalu, Mark Raidpere ja Anu Vahtra.

12. Kes on pildil ?

13. Mis on inimese sagedasim bakteriaalne nakkushaigus, mis võib edasi kanduda mitmesti, näiteks ka kirgliku suudlusega?

14. Kes pälvis tiitli kuldmikrofoni 2015.a ?

15. 10. septembril 2012 jõustus Eestis ametlik otsus, millega ühele looduslikule objektile anti nimi. Nime oli kasutatud juba sajandeid, kuid otsus siiani puudus! Objekt ise ei ole sugugi märkamatu – Eestis suuruselt kolmas. **Milline objekt?** Samanimeline Tallinna asum sai nime ametlikult juba varem – 2009. aasta kevadel. Millegipärast tõmbab see objekt ligi poolakaid – 1938. aasta septembris tegi objektiga lähemat tutvust Zbigniew Olenski, 2010. aasta märtsis aga koguni 5 Poola kodanikku+üks hollandlane.

16. Kes on maailma parim jalgpallur?

17. Küsitav ese on valmistatud hõbedast, osa sellest on kullatud ning osa emailitud. Tähtsateks osadeks on 27 hallist paekivist lihvitud elementi ning kaheksa vappi. Esemee autor on Priit Herodes. Millest jutt?

18. Selle, Tartu Ülikoolis aastatel 1938 – 1941 matemaatikat tudeerinud hilisema Eesti tennisemeistri nime kannavad erinevates Eesti linnades kolm tänavat. Tallinnas aastast 1976, mil Nõmmel asuva Õie tänava Männiku tee ning Vabaduse puistee vaheline lõik sai tema nime. Mis tänav ja kellest jutt?

19. Hendrik Relve kirjeldas oma retke Lõuna-Ameerikasse, kui jõuti Tulemaa saarte lõunatippu: "Seal nägin fantastilist loodust uskumatute taimede ja loomadega, siis ütles giid, et kõige lõppu jätab ta kõige suurema looduse ime. Ja kui ma päeva lõpuks sinna jõudsin, nägin enda ees ..... . Giid imestas, et miks me grupist keegi ei imesta. Ta ütles, et terve Lõuna-Ameerika käib siin seda Lõuna-Ameerika ainsat ..... imetlemas." Mida imetleti, mis meil on tavaline? Võib öelda, et ta katab umbes viiendiku Eesti maismaast.

20. 1939. aastal käis klaasivabrikant Johannes Lorup, kelle tehas oli tuntud kvaliteetsete klaasnõude tootmise poolest, Venemaal ning tuli tagasi suure tellimusega. Nimelt pidi tehas 1940. aastal valmistama Venemaale 1,2 miljonit teatud tüüpi klaasist eset. Lorupi sõnade kohaselt pidid need olema erinevad kui Eestis kasutatavad ja muuhulgas taluma 20-atmosfäärilist survet. Vaatamata sellele, et oli sõjajärgne aeg polnud tellimusel seost sõjaväe või sõjandusega. Mida Lorup Venemaale valmistama pidi?

Vastused:

1. eestlased.

1857 aastal võttis Johann Voldemar Jannsen senise "maarahva" asemel omanimetusena kasutusele "eestlased".

2. Jaan Poska. Märtsis 1917 avaldasi Venemaa Ajutine Valitus määruse millega määras Eestimaa etteotsa kubermangukomissaariks Jaan Poska.

3. Endla, etendas 2015. a suvel Kaelase mõisa pargis Goethe „Wertherit“.

4. Hilje Murel.

5. Buapest, tehtud puuhalgudest. Ungari pealinna keskväljakul 16.meetrine. Kulus 40 tonni küttepuid, kujundas disaini-ja arhitektuuristuudio Hell Wood.

6. Tallinn (palju peatusi), Pärnu (Pärnu ja Pärnu kaubajaam), Tartu (Tartu, Kirsi, Aardla), Elva (Elva ja Peedu, kuna Peedu on ametlikult Elva linnaosa)).

7. Rootsi kuninganna Kristiina. Jõulurahu tava ulatub juba 17. sajandisse ja see traditsioon sai alguse Rootsi kuninganna Kristiina valitsusajal aastail 1632-1654. Jõulurahu väljakuulutajaks on linnapea või raesekretär, kohaks linn, kus asub peapiiskopi katedraal ning paigaks tsiviilhoone rōdu. Väljakuulutamise aeg on traditsiooniliselt jõululaupäeva keskpäev.

8. naeravad valjusti.

9. Värske õhk. Kanadas Albertas asuv iduettevõtte Vitality Air leidis turunišši Hiina pealinna järjest kehvas ökoloogilises olukorras ning hakkas sinna eksportima värsket õhku. Vitality Air tarnib Pekingisse "värsket ja hapnikurikast" 7,7 liitristes alumiiniumpudelites, mille hind on 17 USD, edastas telekanal CNBC. Vitality Air'i esindaja Hiinas Harrison Wang ütles, et esimese partii müüs ta läbi praktiliselt kohe pärast seda, kui oli reklaaminud seda Hiina e-teenuste kodulehel Taobao. Huvi värsket õhu vastu on suur ning seda soovivad hakata edasi müüma ka kohalikud ettevõtjad.

10. vesinik (u 74 %) heelium u 24 % veidi muid elemente (raud jms) u 2 %

11. Kunstnikupalk. Eesti Kunstnike Liidu komisjon otsustas määrata kunstnikupalk. Komisjoni koosseisu kuulusid Vano Allsalu ja Ein Kard (Eesti Kunstnike Liit), Rael Artel (Tartu Kunstimuuseum), Andres Härm (Eesti Kaasaegse Kunsti Muuseum), Taaniel Raudsepp (Tallinna Kunstihoone), Markus Toompere (Tartu Kunstimaja), Maria Arusoo (Kaasaegse Kunsti Eesti Keskus), Kai Lobjakas (Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum), Kadri Laas (Eesti Kaasaegse Kunsti Arenduskeskus).

12. Madis Abel ja Aleksandra Galkina.

Tallinna parimad noorsportlased Madis Abel ja Aleksandra Galkina võitsid 6.novembril Vancouveris toimunud kuni 21-aastaste maailmameistrivõistlustel standardtantsudes kuldmedali. Abel ja Galkina treenivad Tallinnas tantsuklubis Leevi ning on koos tantsinud alates 2012. aasta aprillist. Peale äsja saadud maailmameistri tiitli on tantsupaar olnud ka noorte klassi Euroopa meister ning noorte maailma edetabelis esikohal. Hetkel on Abel täiskasvanute maailmaedetabelis 13. kohal. Maailma jooksvas edetabelis on Abel – Galkina tõusnud 13. kohale (tabelis umbes 2000 tantsupaari)

13. hambakaaries, meie hammaste suurim vaenlane

14. Reet Linna.

15. Ülemiste järv

16. Lionel Messi. Inglismaa ajaleht The Guardian küsis 123 jalgpallieksperti arvamust. 2. oli Cristiano Ronaldo, 3. Neymar.

17. Tallinna linnapea ametikett

18. Paul Keres

19. raba

20. vahuveinipudelid